

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพงานข่าวกรองเพื่อป้องกัน
ภัยคุกคามจากการก่อการร้ายยุคใหม่

จัดทำโดย นายกิติภณ รื่นสัมฤทธิ์
รหัส 9904

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 99
วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.
ประจำปี 2567
ลิขสิทธิ์ของสำนักงาน ก.พ.

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพงานข่าวกรองเพื่อป้องกันภัยคุกคาม
จากการก่อการร้ายยุคใหม่

จัดทำโดย นายกิติภณ รื่นสัมฤทธิ์
รหัส 9904

หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 99
วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.
ประจำปี 2567
รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

สำนักงาน ก.พ.

เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคลนี้ อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตร
นักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรมของสำนักงาน ก.พ.

อ.เชิดศักดิ์ สันติวรฤทธิ
อาจารย์ที่ปรึกษา

อ.ดร.ปัทมา เขียววิสิษฐ์สกุล
อาจารย์ที่ปรึกษา

อ.วีระชัย นาควิบูลย์วงศ์
อาจารย์ที่ปรึกษา

บทสรุปผู้บริหาร

การก่อการร้ายเป็นภัยคุกคามสำคัญของประชาคมโลกมาตั้งแต่ทศวรรษ 17 โดยมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ และพัฒนาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย สังคม และเทคโนโลยี ทำให้การก่อการร้ายยังคงเป็นภัยคุกคามที่มีความรุนแรง และมีแนวโน้มจะเพิ่มความสลับซับซ้อนยากต่อการปราบปรามหรือป้องกันมากยิ่งขึ้น โดยงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภัยคุกคามด้านการก่อการร้ายที่เกิดขึ้นตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน แนวโน้มการก่อการร้ายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ปัญหาและข้อจำกัดของการต่อต้านและป้องกันการก่อการร้ายที่ผ่านมา รวมทั้งแนวทางต่อต้านและป้องกันการก่อการร้ายที่เหมาะสมกับสภาพความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน โดยเอกสารรายงานบุคคลนี้ใช้การศึกษาข้อมูลจากเอกสารและระเบียบกฎหมาย และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้ายของไทย

ผลการศึกษาพบว่า ภัยคุกคามการก่อการร้ายในยุคทศวรรษ 2020 มีแนวโน้มทวีความรุนแรงและยังคงเป็นภัยคุกคามหลักของโลก โดยกลุ่มก่อการร้ายใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการก่อการร้ายมากขึ้น รวมทั้งใช้ประโยชน์จากการสื่อสารทางออนไลน์ในการเผยแพร่ข้อมูลถ่ายทอดอุดมการณ์ และชักชวนสมาชิกใหม่ ซึ่งมุ่งเป้าไปที่กลุ่มเยาวชน โดยข้อจำกัดสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการก่อการร้ายของไทยคือ การขาดกฎหมายต่อต้านการก่อการร้าย กฎหมายที่ยังพัฒนาไม่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และการขาดความตระหนักรู้ของสังคม โดยรัฐบาลควรส่งเสริมให้มีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดในลักษณะของการพยายามให้เกิดเหตุก่อการร้าย การให้อำนาจกับเจ้าหน้าที่ในการสืบสวนเพื่อป้องกันเหตุรุนแรง รวมทั้งให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามแนวทางการป้องกันและการสร้างภูมิคุ้มกันในการรับมือภัยคุกคามด้านการก่อการร้ายให้มากขึ้น

ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะช่วยให้ประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันภัยคุกคามจากการก่อการร้ายสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศชาติมีความมั่นคง ปลอดภัย ประชาชนสามารถใช้ชีวิตได้อย่างเป็นปกติสุข ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาประเทศมีความมั่นคง ระบบเศรษฐกิจพัฒนาก้าวหน้า ส่งผลถึงความสุขของประชาชนและความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนของประเทศในอนาคต

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำรายงานการศึกษาส่วนบุคคล (Individual Study) เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพงานข่าวกรอง เพื่อป้องกันภัยคุกคามการก่อการร้ายยุคใหม่ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก อ.เชิดศักดิ์ สันติวรุฒิ อ.ปัทมา เขียววิสิษฐ์สกุล และ อ.วีระชัย นาควิบูลย์วงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ซึ่งให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนรายงานการศึกษาส่วนบุคคลในครั้งนี้สำเร็จสมบูรณ์ ผู้เขียนขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้เขียนขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชาระดับสูงของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ที่ได้คัดเลือกและอนุมัติให้เข้ารับการศึกษาในหลักสูตรนี้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการทำงานในตำแหน่ง นักบริหารระดับสูง ทั้งในเชิงการบริหาร กระบวนการทางความคิด และความรู้ในวิชาการสาขาต่าง ๆ เป็นอย่างยิ่ง ที่สำคัญไม่น้อยไปกว่าความรู้ด้านวิชาการ ได้แก่ การสร้างเครือข่ายภาครัฐเพิ่มเติม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงาน กับเพื่อนนักศึกษาที่มาจากหลายภาคส่วน

ท้ายที่สุดนี้ ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร และเพื่อนข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติที่ได้เสนอแนะแนวทางและสนับสนุนข้อมูลในการจัดทำรายงานในครั้งนี้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพงานข่าวกรองเพื่อป้องกันภัยคุกคามการก่อการร้ายยุคใหม่ หากมีสิ่งขาดตกบกพร่องหรือผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขออภัยเป็นอย่างสูงในข้อบกพร่องและความผิดพลาดนั้น และผู้เขียนหวังว่ารายงานการศึกษาส่วนบุคคลนี้ จักมีประโยชน์ในการพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจจะศึกษารายละเอียดเป็นลำดับต่อไป

นายกิตติภณ รื่นสัมฤทธิ์

23 เมษายน 2567

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ซ
1. วิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย	1
1.1 การวิเคราะห์บริบทและทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ	1
1.2 ตำแหน่งรองอธิบดีที่เป็นเป้าหมาย	4
1.3 กำหนดวิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย	8
2. ข้อเสนอโครงการพัฒนางาน	13
2.1 การกำหนดประเด็นการศึกษา	13
2.2 การกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย	17
2.3 ภาวะผู้นำเพื่อการขับเคลื่อนข้อเสนอ	28
3. แผนพัฒนาตนเอง	30
3.1 การวิเคราะห์ตนเอง	30
3.2 การวางแผนพัฒนาตนเอง	31
บรรณานุกรม	39
ประวัติผู้เขียนรายงานการศึกษาส่วนบุคคล	41

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 แสดงปัจจัยความเสี่ยงด้านนโยบาย (Policy Risk) ซึ่งอาจมีผลต่อความสำเร็จและแนวทางการบริหารจัดการ	26
ตารางที่ 2 แสดงปัจจัยความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ (Operation Risk) ซึ่งอาจมีผลต่อความสำเร็จและแนวทางการบริหารจัดการ	27

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1	ยุทธศาสตร์สำนักข่าวกรองแห่งชาติ พ.ศ 2559 – 2564	4
ภาพที่ 2	วงรอบข่าวกรอง intelligence-cycle	16

1. วิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย

(ข้อมูลส่วนบุคคลไม่เผยแพร่)

บทที่ 2 ข้อเสนอโครงการพัฒนางาน

2.1 การกำหนดประเด็นการศึกษา : การเพิ่มประสิทธิภาพงานข่าวกรองเพื่อป้องกันภัยคุกคามจากการก่อการร้ายยุคใหม่

2.1.1 ปัญหาและความท้าทายของการเพิ่มประสิทธิภาพงานข่าวกรองเพื่อป้องกันภัยคุกคามจากการก่อการร้ายยุคใหม่นั้น มาจากสาเหตุที่การก่อการร้ายเป็นภัยคุกคามสำคัญของประชาคมโลกมาตั้งแต่ทศวรรษ 17 ค.ศ.1789 (2332) ต่อมาเป็นการใช้ความรุนแรงเพื่อเรียกร้องให้นานาชาติหันมาสนใจปัญหาทางการเมืองหรือมีวัตถุประสงค์ทางการเมือง จึงเป็นเสมือนการต่อสู้ทางอุดมการณ์ โดยมีรัฐสนับสนุนอยู่เบื้องหลัง โดยมีจุดเริ่มต้นจากการใช้ความรุนแรงเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เช่น การปฏิวัติในฝรั่งเศส เมื่อ (State - sponsor Terrorism) โดยการสนับสนุนมีทั้งด้านอาวุธ การให้ที่พักพิง สถานที่ฝึก รวมไปถึงด้านเงินทุน ซึ่งบางกรณีรัฐสนับสนุนให้กลุ่มต่อต้านรัฐศัตรูดำเนินการก่อการร้ายเพื่อขัดขวางหรือลดทอนความสามารถของรัฐศัตรู จึงทำให้การก่อการร้ายในยุคสงครามเย็นมีลักษณะเชื่อมโยงกับรัฐและอุดมการณ์ทางการเมืองของรัฐ โดยปฏิบัติการของกลุ่มก่อการร้ายมักจะเกี่ยวพันกับผลประโยชน์ทางการเมืองของรัฐ

2.1.2 ภายหลังจากยุติของสงครามเย็นหลังการประกาศรวมชาติของเยอรมนีและการล่มสลายของสหภาพโซเวียตเมื่อ ค.ศ.1983 (2532) ทำให้สภาวะทางการเมืองและความมั่นคงเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ตาม การก่อการร้ายไม่ได้ยุติไปด้วย แต่เปลี่ยนไปใช้รูปแบบความรุนแรงอีกรูปแบบหนึ่งที่ความรุนแรงและร้ายแรงมากขึ้น โดยมีความเชื่อมโยงกับแนวคิดรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางศาสนา ทำให้เกิดความนิยมสุดโต่ง (Extremism) ทำให้การก่อการร้ายเปลี่ยนรูปแบบไปเป็นการปล้นยึดสถานที่หรือยานพาหนะ การลักพาตัวบุคคลสำคัญเพื่อเรียกร้องในสิ่งที่ต้องการต่อรัฐบาล รวมทั้งการจับตัวประกันไว้ในสถานที่และการบุกยึดสถานที่สำคัญ เช่น โรงพยาบาล สถานทูต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยื่นข้อเรียกร้องต่อรัฐบาลให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การปล่อยตัวนักโทษที่เป็นสมาชิกของกลุ่มก่อการร้าย เป็นต้น

2.1.3 การก่อการร้ายมาถึงจุดเปลี่ยนสำคัญ คือ กรณีการก่อเหตุจี้เครื่องบินพาณิชย์พุ่งชนอาคาร World Trade Centre หรือตึกแฝดในนครนิวยอร์ก และพุ่งชนตึก Pentagon ในรัฐเวอร์จิเนีย เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544 ซึ่งเป็นโศกนาฏกรรมครั้งใหญ่ของสหรัฐฯ ทำให้มีผู้เสียชีวิต 2,996 คน ซึ่งทำให้รูปแบบการก่อการร้ายเปลี่ยนแปลงไปเข้าสู่สงครามต่อต้านการก่อการร้ายโดยมีสหรัฐฯ เป็นผู้นำ ขณะที่กลุ่มก่อการร้ายนำโดยกลุ่มอัลกออิดะห์ ก็มุ่งใช้การก่อเหตุรุนแรงขนาดใหญ่เป็นการตอบโต้เพื่อต้องการให้เกิดความเสียหายในวงกว้างต่อประชาชนผู้บริสุทธิ์ โดยไม่สนใจที่จะยื่นข้อเรียกร้อง

ต่อรัฐบาลอีกต่อไป อาทิเช่น การก่อเหตุโจมตีเครื่องบินพาณิชย์ โดยใช้จรวดแซมยิงสายการบิน Arkia Israeli Airlines เที่ยวบินที่ 582 ที่เมือง Mombasa ประเทศเคนยา เมื่อ พ.ศ.2545 แต่จรวดพลาดเป้าหมาย การก่อเหตุในสถานที่ที่มีการรักษาความปลอดภัยไม่รัดกุม หรือ Soft Target เช่น กรณีการก่อเหตุวางระเบิดสถานที่ท่องเที่ยวในเกาะบาห์ลีซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมแห่งหนึ่งของประเทศอินโดนีเซีย เมื่อ พ.ศ.2545 ซึ่งส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต 202 คน และได้รับบาดเจ็บจำนวนมาก การก่อเหตุวางระเบิดรถยนต์ที่โรงแรม Paradise ในเมือง Mombasa ประเทศเคนยา เมื่อ พ.ศ.2545 ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต 16 คน และได้รับบาดเจ็บ 80 คน เป็นต้น

2.1.4 หลังการเสียชีวิตของนายโอสามา บิน ลาเดน (Osama bin Laden) ผู้นำกลุ่มอัลกออิดะห์ จากปฏิบัติการทางทหารของสหรัฐฯ ในเมืองอับบอตตาบัด ปากีสถาน เมื่อ 2 พฤษภาคม 2554 ทำให้สถานภาพของกลุ่มอัลกออิดะห์เสื่อมทรามลงอย่างมาก อย่างไรก็ตาม ส่งผลให้เกิดการแยกตัวและกำเนิดขึ้นของกลุ่มรัฐอิสลาม (Islamic State) หรือ IS โดยอาบู มูซาบ อัล-ซาวาฮี ได้นำกลุ่มมุสลิมหัวรุนแรงที่แยกตัวออกมาจากกลุ่มอัลกออิดะห์ในอิรักเนื่องจากเกิดความขัดแย้งกับ อัยมาน อัลซาวาฮีรี มือขวาของบิน ลาเดนที่ขึ้นเป็นผู้นำกลุ่มอัลกออิดะห์ หลังจากทีบิน ลาเดน เสียชีวิตลง ซึ่งทำให้รูปแบบการก่อการร้ายเปลี่ยนไปในอีกมิติหนึ่ง มีการพัฒนารูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น เช่น

1. การก่อเหตุโดยใช้กองกำลังนักรบกลุ่มใหญ่ เข้าโจมตีและยึดครองพื้นที่เมืองสำคัญ ๆ ในภูมิภาคตะวันออกกลาง โดยกลุ่ม ISIS (Islamic State in Iraq and Syria) ได้เริ่มใช้กองกำลังเข้ายึดพื้นที่ในอิรักตั้งแต่ พ.ศ.2557 โดยกลุ่ม ISIS สามารถยึดเมืองสำคัญทางภาคเหนือของอิรักได้ไล่ลงมาถึงตอนกลางของประเทศ และขยายขอบเขตไปยึดเมืองชายแดนที่ติดกับซีเรีย ซึ่งต่อมาสามารถขยายพื้นที่ยึดครองได้ถึงร้อยละ 80 ของพื้นที่อิรักและซีเรีย และได้ประกาศจัดตั้งรัฐอิสลามเมื่อ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2557 และเปลี่ยนชื่อเป็นกลุ่ม IS (Islamic State)

2. การก่อเหตุโดยกองกำลังขนาดเล็กหรือโดยลำพัง เป็นการก่อเหตุโจมตีสถานที่ท่องเที่ยวซึ่งมีประชาชนจำนวนมาก เช่น กรณีผู้ก่อการร้าย 8 คน ก่อเหตุระเบิดฆ่าตัวตายและกราดยิงในโรงละครกรุงปารีส ฝรั่งเศส เมื่อ 13 พฤศจิกายน พ.ศ.2558 โดยผู้ก่อเหตุใช้อาวุธปืนกลอาท้าวและระเบิดบูกโจมตีกรุงปารีส 4 จุด ซึ่งเป็นเขตท่องเที่ยว เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต 153 คน และบาดเจ็บ 352 คน และกรณีที่มีมือปืน 2 คน ใช้อาวุธปืนกราดยิงนักท่องเที่ยวที่กำลังเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์บาร์โด ซึ่งเป็นหนึ่งในสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมในกรุงตูนิส เมืองหลวงของประเทศตูนิเซีย เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ.2558 ทำให้มีผู้เสียชีวิต 19 คน ได้รับบาดเจ็บอีก 22 คน รวมถึงการก่อเหตุโดยลำพังเพียงคนเดียว (Lone Wolf/Lone Actor) เช่น กรณีคนร้ายขับรถพุ่งชนฝูงชนที่กำลังชมการแสดงพลุดอกไม้ไฟเนื่องในวันชาติฝรั่งเศส ในย่านพรอมนาเดส อองเกลส์เมืองนีซ ประเทศฝรั่งเศส เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2559 ทำให้มีผู้เสียชีวิตกว่า 86 คน ได้รับบาดเจ็บอีกเกือบ 500 คน และกรณีคนร้ายขับรถพุ่งชนฝูงชน ในย่านสถานที่ท่องเที่ยวในเมืองบาร์เซโลนา ประเทศสเปน

เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ.2560 ซึ่งส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต 14 คน และได้รับบาดเจ็บอย่างน้อย 100 คน ซึ่งผู้ก่อเหตุในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ได้รับการปลูกฝังอุดมการณ์หรือแนวคิดรุนแรงผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือ ออนไลน์ ทั้งการติดตามข้อมูลการเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ และการเข้าไปสนทนากับกลุ่มหัวรุนแรงผ่านทางแอปพลิเคชันที่จะตั้งเป็นกลุ่มลับ

2.1.5 ปัจจุบัน กลุ่มก่อการร้ายพยายามก่อเหตุในรูปแบบอื่นเพิ่มขึ้น อาทิ หันไปแสวงประโยชน์จากนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่พัฒนาและดัดแปลงเป็นเครื่องมือและอาวุธในการก่อเหตุโจมตี เพื่อให้มีสมรรถนะและประสิทธิภาพตอบสนองต่อวัตถุประสงค์เฉพาะด้านมากขึ้น ขณะเดียวกันยังพบการเผยแพร่โฆษณาชวนเชื่อกระตุ้นผ่านเว็บไซต์หรือสื่อสังคมออนไลน์ของกลุ่มก่อการร้ายปลุกเร้าและชี้แนะให้ใช้วิธีการใหม่ ๆ ในการทำลายหรือโจมตีฝ่ายตรงข้าม ซึ่งกลุ่มก่อการร้ายในอนาคตมีแนวโน้มจะใช้กลวิธีที่ซับซ้อน และใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยสนับสนุนให้การก่อการร้ายบรรลุผลมากขึ้น และจะส่งผลให้การพิสูจน์ทราบความเคลื่อนไหวของกลุ่มก่อการร้ายทำได้ยากขึ้นตามไปด้วย

2.1.6 จากสภาพปัญหาที่ผ่านมา ภัยคุกคามด้านการก่อการร้ายยังคงเป็นภัยคุกคามหลักที่สร้างความเสียหายให้กับประเทศอย่างรุนแรงและกว้างขวาง ทั้งในด้านชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยภายในประเทศซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจ ความสงบเรียบร้อยในสังคม รวมไปถึงภาพลักษณ์ของไทยและความเชื่อมั่นของนานาชาติประเทศต่อไทย ซึ่งประเทศไทยได้เผชิญกับภัยคุกคามด้านการก่อการร้ายมาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เหตุการณ์วิกฤตตัวประกันสถานเอกอัครราชทูตอิสราเอลประจำประเทศไทย เมื่อ พ.ศ.2515 เหตุระเบิดสำนักงานบริษัทเอ.อี.นานาชาติ เมื่อ พ.ศ.2525 การบุกยึดสถานทูตพม่าของกลุ่มก่อการร้ายเมื่อ พ.ศ.2542 การบุกยึดโรงพยาบาลศูนย์ราชบุรีของกลุ่มก่อการร้ายเมื่อ พ.ศ.2543 เหตุระเบิดที่บริเวณซอยปรีดีพนมยงค์ 71 เมื่อ พ.ศ.2555 และการเกิดเหตุระเบิดที่สี่แยกราชประสงค์เมื่อ 17 สิงหาคม 2558 ที่ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทย โดยในห้วงเวลานั้นต่างประเทศได้ออกประกาศคำแนะนำให้ระมัดระวังการเดินทางมาไทยถึง 35 ประเทศ และมีการยกเลิกแพคเกจทัวร์และตัวเครื่องบินจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งของยอดจอง ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยประเมินว่าผลกระทบจากเหตุการณ์นี้ทำให้ไทยสูญเสียรายได้ 64,300 ล้านบาท และสูญเสียนักท่องเที่ยว 1.33 ล้านคน ล่าสุดข้อมูลจากดัชนีการก่อการร้ายทั่วโลก ปี 2565 (2022 Global Terrorism Index) ประเทศไทยได้คะแนนอยู่ในอันดับที่ 22 จาก 163 ประเทศทั่วโลก ซึ่งแม้ว่าอันดับของไทยปรับสูงกว่าปี 2564 ที่อยู่ในอันดับที่ 19 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมีความปลอดภัยต่อการก่อการร้ายมากขึ้นแต่อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาจากภาพรวมพบว่าไทยยังคงมีความเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบจากการก่อการร้ายในระดับที่ค่อนข้างสูง ซึ่งเป็นประเด็นท้าทายของหน่วยงานความมั่นคงที่ต้องศึกษาวิเคราะห์แนวโน้มด้านการก่อการร้าย เทคนิควิธีการที่กลุ่มก่อการร้ายใช้ดำเนินการทั้งการก่อเหตุ

และสนับสนุนการก่อการร้าย เพื่อยกระดับงานข่าวกรองให้สามารถป้องกันและต่อต้านการก่อการร้ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

ภาพที่ 2 วงรอบข่าวกรอง intelligence-cycle

ที่มา : Bruenisholz, Elva. (2016). The Intelligent Use of Forensic Data: An Introduction to the Principles. (หน้า 24)

2.1.7 วงรอบข่าวกรอง คือ ระบบงานข่าวกรองที่มีการกำหนดรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ระหว่างหน่วยย่อยภายใน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยรวบรวมข่าวสารกับหน่วยวิเคราะห์หวัจจัย โดยหน่วยรวบรวมข่าวสารจะมีการรวบรวมข้อมูลในชื่อเรียกเป็นสาขางานต่าง ๆ ได้แก่ ข่าวกรองทางสัญญาณ (Signal Intelligence หรือ SIGINT), ข่าวกรองจากแหล่งข่าวเปิด (Open Source Intelligence หรือ OSINT), ข่าวกรองทางการภาพ (Visual Intelligence หรือ VISINT) และข่าวกรองจากแหล่งข่าวบุคคล (Human Intelligence หรือ HUMINT) โดยภายในวงรอบข่าวกรองยังกำหนดวิธีการสื่อสารระหว่างหน่วยภายในขององค์กรข่าวกรอง เช่นเดียวกับการรายงานต่อรัฐบาล ซึ่งเป็นผู้สั่งการและกำหนดความต้องการข่าวสารข่าวกรอง (โดยปกติจะกำหนดเป็นหัวข้อข่าวสารในระดับยุทธศาสตร์และการประมาณการข่าวกรอง) ส่งกลับมายังหน่วยงานข่าวกรอง เพื่อให้หน่วยงานข่าวกรองนำไปวางแผนและดำเนินกระบวนการงาน ทั้งนี้ขอบเขตของการดำเนินการด้านข่าวกรองจึงเป็นกิจกรรมที่แสวงหาข้อมูลข่าวสารสำคัญเพื่อการแจ้งเตือนเกี่ยวกับภัยคุกคามต่อผลประโยชน์และความมั่นคงของชาติ

ลักษณะสำคัญของกระบวนการงานข่าวกรอง มีผลต่อการจัดโครงสร้างหน่วยงานที่มีการแบ่งแยกเด็ดขาดชัดเจน (Compartmentation) ระหว่างหน่วยรวบรวม (Collectors) กับหน่วยวิเคราะห์วิจัย (Analyst/Researchers) อย่างไรก็ตาม ในระยะกว่าสิบปีที่ผ่านมาการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมภายนอกโดยเฉพาะการเข้าสู่โลกไซเบอร์ ส่งผลให้การทำงานของหน่วยงานข่าวกรองหลายกรณีไม่สอดคล้องกับลำดับขั้นตอนของวงรอบข่าวกรอง รวมทั้ง ในยุคที่ภาวะข้อมูลข่าวสาร Big Data ที่มีอยู่อย่างท่วมท้น ทำให้โครงสร้างและการทำงานของหน่วยงานข่าวกรองไม่สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ซึ่งเป็นความท้าทายของหน่วยข่าวกรองที่ต้องปรับปรุงพัฒนาและจำเป็นต้องกระทำอย่างเป็นระบบ

ด้วยเหตุนี้ นักการข่าวกรองในอนาคตจะต้องปฏิรูปตนเองให้เป็นนักการข่าวแบบผสม (Hybrid) ที่ต้องพัฒนาทักษะและศักยภาพเพิ่มขึ้น เพราะโลกไซเบอร์ส่งผลต่อคุณสมบัติของนักการข่าวกรองจากเดิมที่อาจจะเชี่ยวชาญเพียงด้านใดด้านหนึ่ง ไปเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในหลากหลายสาขามากขึ้น ทั้งความรู้เท่าทันเทคโนโลยีและดิจิทัล ความรู้ด้านภาษา ความสามารถในการจัดการฐานข้อมูล ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบเครือข่าย ข้อมูลสถิติ และอื่น ๆ เพิ่มเติมจากความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะในวิชาชีพข่าวกรอง และถือเป็นความท้าทายต่อการปฏิรูปองค์กร เพื่อให้สามารถรองรับต่อความทันสมัยของเทคโนโลยี ที่หน่วยงานของรัฐต้องนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับภารกิจของแต่ละองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรับมือต่อภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ต่อไป

2.2 การกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย

ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพงานข่าวกรองเพื่อป้องกันภัยคุกคามจากการก่อการร้ายยุคใหม่ ได้ดำเนินการโดยใช้หลักการ แนวคิด ที่เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำข้อเสนอ ประกอบด้วย

- 1) แนวคิด วิธีการ และการดำเนินการเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายของต่างประเทศ
- 2) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการข่าวกรอง
- 3) พระราชบัญญัติข่าวกรองแห่งชาติ พ.ศ.2562
- 4) แผนปฏิบัติการด้านต่อต้านการก่อการร้าย พ.ศ.2566 – 2570
- 5) แนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนานโยบายที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์
- 6) ปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินการตามข้อเสนอแนวทาง

บริหารจัดการที่เป็นรูปธรรม

2.2.1 วิธีการดำเนินการของต่างประเทศที่ปรับตัวจากสภาพความเปลี่ยนแปลงของการก่อการร้ายที่เกิดขึ้นตลอดเวลา รวมทั้งวิวัฒนาการความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ทำให้ประเทศต่าง ๆ จำเป็นต้อง

ปรับปรุงกฎหมายหรือมาตรการให้รองรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา การก่อการร้ายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งการปรับปรุงกฎหมายให้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ ของการก่อเหตุที่มีความหลากหลายมากขึ้น ครอบคลุมถึงการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วย ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายหรือช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการก่อการร้าย รวมไปถึง การสร้างทัศนคติความเกลียดชังที่ไม่มีเหตุผลและแนวคิดสุดโต่งต่าง ๆ นอกจากนั้น สถานการณ์ โควิด-19 ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการบ่มเพาะผู้นิยมแนวคิดรุนแรงขวาจัด เพิ่มขึ้นในประเทศ โดยส่วนใหญ่ใช้เวลาที่ต้อง lock down อยู่ที่บ้านในการเสพสื่อออนไลน์ ของกลุ่มก่อการร้ายหรือกลุ่มที่เผยแพร่สื่อเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงจนสามารถล่อลวงตัวเอง ให้เป็นคนที่ยินยอมการใช้ความรุนแรงได้ โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชนที่มีสถิติการบ่มเพาะแนวคิดรุนแรง สูงขึ้นในบางประเทศ ปัจจุบันกลุ่มก่อการร้ายยังขยายแนวคิดรุนแรงสู่กลุ่มเยาวชนผ่าน Platform Social Media ที่ เช่น Facebook Instagram และ TikTok ซึ่งสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ที่เป็นเยาวชนในวงกว้างได้ ทำให้การสื่อสารออนไลน์เหล่านี้ถูกกลุ่มก่อการร้ายและกลุ่มผู้นับถือ ศาสนาที่มีแนวทางรุนแรงใช้เป็นสื่อเพื่อดึงเยาวชนให้เข้าร่วมอุดมการณ์อีกทางหนึ่ง

2.2.2 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนา ที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อม ของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกရာช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และ ระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้าน ความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจเกิดขึ้น ในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหา แบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล

โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประกอบด้วย 5 ประเด็น ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับงานข่าวกรอง ได้แก่

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประเด็นที่ 1 การรักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อส่งเสริม ความสงบเรียบร้อย และสันติสุขให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติบ้านเมือง โดย (1) การพัฒนาและเสริมสร้างคน ในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อม ตระหนักในเรื่องความมั่นคงและมีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหา (2) การพัฒนาและเสริมสร้างความรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ (3) การพัฒนา และเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพ และมีธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และ (4) การพัฒนา และเสริมสร้างกลไก ที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประเด็นที่ 2 การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงเพื่อแก้ไขปัญหาเดิมและป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาใหม่เกิดขึ้น โดย (1) การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน (2) การติดตาม ฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่ (3) การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ (4) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งทางบกและทางทะเล

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประเด็นที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อ ความมั่นคงของชาติเพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคง โดย (1) การพัฒนากระบวนการของหน่วยงานของรัฐแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ (2) การพัฒนาและฝึกพลกำลังอำนาจแห่งชาติ กองทัพและหน่วยงาน ความมั่นคง รวมทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ให้พร้อมป้องกันและรักษาอธิปไตยของ ประเทศ และเผชิญภัยคุกคามได้ทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ และ (3) การพัฒนากระบวนการเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประเด็นที่ 4 การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ เพื่อสร้างเสริมความสงบสุข สันติสุข ความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศชาติ ภูมิภาค และโลก อย่างยั่งยืน โดย (1) การเสริมสร้างและรักษาคุณภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ (2) การเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค และ (3) การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประเด็นที่ 5 การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้กลไกสำคัญต่าง ๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้หลักธรรมาภิบาลและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด โดย (1) การพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับ การติดตาม ฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม (2) การบริหารจัดการความมั่นคงให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศในมิติอื่น ๆ และ (3) การพัฒนากลไกและองค์กรขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง

2.2.3 พระราชบัญญัติข่าวกรองแห่งชาติ พ.ศ.2562 ในมาตราที่ 5 ระบุให้สำนักข่าวกรองแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ (1) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจการการข่าวกรอง การต่อต้านข่าวกรอง การข่าวกรองทางการสื่อสาร และการรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือน (2) ติดตามสถานการณ์ภายในประเทศและต่างประเทศที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ และรายงานต่อนายกรัฐมนตรีและสภาความมั่นคงแห่งชาติ (3) กระจายข่าวกรองที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติให้หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสม (4) ศึกษา วิจัย และพัฒนาเกี่ยวกับกิจการการข่าวกรอง การต่อต้านข่าวกรอง และการรักษา ความปลอดภัยฝ่ายพลเรือน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

ในการปฏิบัติงาน (5) เป็นศูนย์กลางประสานกิจการการข่าวกรอง การต่อต้านข่าวกรองและการรักษาความปลอดภัย ฝ่ายพลเรือนกับหน่วยข่าวกรองอื่นภายในประเทศ (6) เป็นหน่วยงานหลักในการประสานกิจการการข่าวกรองและการต่อต้านข่าวกรองกับ หน่วยข่าวกรองของต่างประเทศ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ (7) เสนอแนะนโยบายและมาตรการ ตลอดจนให้ข้อมูล คำแนะนำและคำปรึกษาด้านการข่าวกรอง การต่อต้านข่าวกรอง และการรักษาความปลอดภัย ฝ่ายพลเรือนต่อนายกรัฐมนตรี และสภาความมั่นคงแห่งชาติ (8) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่นายกรัฐมนตรี หรือสภาความมั่นคงแห่งชาติมอบหมาย

2.2.4 แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการก่อการร้าย (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) โดยสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งมุ่งเน้น 3 แนวทางดำเนินการสำคัญ ได้แก่ การป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันในการรับมือกับภัยก่อการร้าย (Prevention) การเสริมสร้างการตอบโต้ ต่อเหตุวิกฤตจากการก่อการร้าย (Countering) และการเสริมสร้างการฟื้นตัวภายหลังเกิดเหตุวิกฤตก่อการร้ายให้กลับสู่สภาพปกติโดยเร็ว (Resilience) โดยมอบหมายให้สำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในแนวทางที่ 1 การป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันในการรับมือกับภัยก่อการร้าย (Prevention) มีแนวทางดำเนินการ ได้แก่ (1) แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและข่าวกรองด้านการก่อการร้ายทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยมุ่งเน้นความถูกต้อง รวดเร็ว และความน่าเชื่อถือ เพื่อเอื้ออำนวยให้มีข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจเชิงนโยบาย (2) เสริมสร้างการบริหารจัดการระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ให้มีประสิทธิภาพ (3) รับมือกับการเผยแพร่ลัทธิและแนวคิดที่ยึดหลักความรุนแรงทุกรูปแบบ โดยเฉพาะการป้องกันและยับยั้งแนวคิดสุดโต่งนิยมความรุนแรง โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน (4) ปกป้องโครงสร้างพื้นฐานสำคัญและพื้นที่เปราะบาง โดยเฉพาะการรักษาความปลอดภัยสถานที่ราชการ สถานที่สำคัญ และบุคคล (5) ต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย โดยเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเกี่ยวกับกระบวนการสืบสวนสอบสวนทางการเงิน (6) เชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างหน่วยงานในประเทศ (7) พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการดำเนินการทั้งในกรอบนโยบายและกรอบกฎหมาย (8) สร้างความตระหนักและการเข้ามามีส่วนร่วมของภาคเอกชนและภาคประชาชนในการป้องกันภัยก่อการร้าย

2.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการจัดทำข้อเสนอ จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง พบว่า การดำเนินมาตรการด้านการต่อต้านการก่อการร้ายที่มีประสิทธิภาพดีที่สุดคือ การป้องกันไม่ให้เกิดการก่อการร้ายขึ้นในประเทศ ซึ่งจำเป็นต้องใช้การข่าวกรองและต่อต้านข่าวกรองสนับสนุนการกำหนดมาตรการป้องกัน การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมให้มีความเข้าใจสถานการณ์อย่างถ่องแท้เพื่อจะสามารถกำหนดมาตรการต่อต้านการก่อการร้ายได้อย่างเหมาะสม โดยการดำเนินการดังกล่าว

จะเป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งมากำหนดเป็นนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และถอดออกมาเป็นแผนปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้าย โดยกำหนดแนวคิดและแนวทางปฏิบัติ โดยเป็นการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งการป้องกัน ตอบโต้ และฟื้นฟู เพื่อให้การต่อต้านการก่อการร้ายเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และส่งผลให้เกิดความมั่นคงและผลประโยชน์แห่งชาติ

สถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงของกระโหลก้าวิวัตน์และการแข่งขันของประเทศมหาอำนาจ ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในทุกภูมิภาค โดยเฉพาะภัยคุกคามรูปแบบใหม่ทั้งการก่อการร้าย และอาชญากรรมข้ามชาติ ต่างล้วนเป็นภัยคุกคามข้ามชาติและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการช่วยสนับสนุน ให้การดำเนินการบรรลุเป้าหมาย ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ไม่มีประเทศใดในโลกที่จะสามารถแก้ไข ปัญหาภัยคุกคามนี้ได้โดยลำพัง จำเป็นต้องแสวงหาความร่วมมือกับประเทศอื่น ๆ ในลักษณะ ของการเป็นพันธมิตร โดยการสร้างความไว้เนื้อเชื่อระหว่างกัน โดยเฉพาะความร่วมมือในด้านการแลกเปลี่ยน ข่าวกรองที่จะเป็นผลประโยชน์ร่วมกันของทุกประเทศ

นอกจากนั้น ความก้าวหน้าในยุคแห่งเทคโนโลยีและวิกฤตการระบาดของโควิด - 19 ความ แพร่หลายของการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตั้งแต่ช่วงต้นทศวรรษที่ 20 ครอบคลุมถึงการ ดำเนินการขององค์กรก่อการร้าย ซึ่งได้มีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาอาวุธ เพื่อ การโจมตี และมีการตั้งข้อสังเกตว่าอาจมีการนำระบบปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในการก่อการร้ายได้อีกด้วย ดังนั้น ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีจึงอาจเป็นความเสี่ยงที่มีส่วนผลักดันยุทธวิธีการโจมตีของกลุ่มก่อการร้าย ได้ในอนาคต นอกจากนี้ ในปีที่ผ่านมาประชาคมโลกได้เผชิญกับวิกฤตการระบาดของโควิด - 19 ส่งผล ให้การก่อการร้ายในพื้นที่ยุโรปตะวันตกลดลงอันเนื่องมาจากการใช้มาตรการการจำกัดเสรีภาพในการ เคลื่อนไหว การเดินทาง และการชุมนุมในที่สาธารณะ ตลอดจนภัยคุกคามต่อสุขภาพของบุคคลที่มีส่วน ในการทำให้การก่อการร้ายในพื้นที่ดังกล่าวลดลง อย่างไรก็ตาม กลุ่มความคิดรุนแรงยังคงพยายามที่จะใช้ ประโยชน์จากสถานการณ์การระบาดเพื่อเผยแพร่อุดมการณ์ โดยเฉพาะการใช้ประโยชน์จากการ ดำเนินกิจกรรมออนไลน์ และอาศัยความไม่พอใจของประชาชนในประเทศที่ต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพ มาตรการฉุกเฉินด้านสาธารณสุขในการโฆษณาชวนเชื่อแนวคิด และอุดมการณ์โจมตีรัฐบาล

ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงจากภัยคุกคามด้านการก่อการร้าย หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องควรดำเนินมาตรการด้านความมั่นคงอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมไปถึงเทคโนโลยีสมัยใหม่ และบูรณาการกับหลายภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนการดำเนินโครงการที่ประชาชน สามารถมีส่วนร่วมในการป้องกันภัยคุกคามจากการก่อการร้าย อีกทั้ง ควรมีมาตรการเฝ้าระวัง และป้องกันการเผยแพร่แนวคิดรุนแรงทางออนไลน์ เพื่อให้การป้องกันการก่อการร้ายที่จะเกิดขึ้น ในอนาคตมีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพสูงสุด

2.2.3 สำหรับแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพงานข่าวกรองเพื่อป้องกันภัยคุกคามจากการก่อการร้ายยุคใหม่ ให้สามารถพร้อมรับมือกับเหตุก่อการร้ายหรือการก่อเหตุรุนแรงเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันได้ทันเหตุการณ์ โดยมีข้อเสนอแนะ ได้แก่

2.2.3.1 การส่งเสริมและผลักดันให้ไทยมีกฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายโดยตรงที่สามารถป้องกันและปราบปรามการก่อเหตุ โดยการเพิ่มขีดความสามารถของกฎหมายในการดำเนินมาตรการเพื่อป้องกันการก่อการร้าย หรือยับยั้งกิจกรรมที่สนับสนุนการก่อการร้าย โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่กฎหมายที่มีอยู่ยังไม่ครอบคลุมหรือยังมีช่องโหว่ที่กลุ่มก่อการร้ายสามารถแสวงประโยชน์ได้ อาทิเช่น การควบคุมสื่อออนไลน์ รวมทั้งให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติในการดำเนินการสืบสวน รวบรวมข้อมูล รวมทั้งควรให้กฎหมายดังกล่าวมีการกำหนดลักษณะความผิดฐานก่อการร้ายให้ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดบางลักษณะ เฉพาะอย่างยิ่งการกระทำในลักษณะของการพยายามให้เกิดเหตุก่อการร้าย เช่น การวางแผนเตรียมการ การแสดงเจตนา การชักชวนหรือกระตุ้นให้เกิดการก่อการร้าย การเผยแพร่และกล่อมเกลานวนคิดรุนแรงทั้งทางกายภาพและผ่านช่องทางออนไลน์ การระดมเงินทุน การสำรวจสถานที่เป้าหมาย รวบรวมข้อมูลทางการข่าว การเตรียมการสะสมอาวุธ สารเคมี และวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการก่อเหตุ อย่างไรก็ตาม ควรกำหนดฐานความผิดของการก่อการร้ายให้แยกจากประเด็นทางการเมือง นอกจากนี้ การสร้างความเข้าใจกับทุกภาคส่วนว่า การจัดทำกฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายมิได้เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่มีไว้เพื่อประโยชน์ในการแก้ไข ป้องกัน และสกัดกั้นการก่อการร้ายที่ยังเป็นภัยคุกคามสำคัญของไทยก็เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการ

นอกจากนั้น ควรปรับปรุงกฎหมายให้ความผิดฐานก่อการร้ายมีความชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนกับความผิดฐานอื่น ซึ่งง่ายต่อการเข้าใจและนำไปบังคับใช้ให้ถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย บทกำหนดโทษ โดยแยกบทลงโทษออกเป็นแต่ละมาตรา โดยแยกแต่ละมาตราเป็นผู้สนับสนุน ผู้กระทำความผิด ผู้สมคบ การเตรียมการ ให้มีบทลงโทษที่แตกต่างกันไปตามความร้ายแรงของการเป็นผู้ร่วมกระทำความผิดในระดับชั้นต่าง ๆ และกำหนดโทษไม่ให้กว้างเกินไปสำหรับในแต่ละมาตรา รวมไปถึงการให้อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงาน เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีอำนาจ และขอบเขตการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เพียงพอที่จะดำเนินการเพื่อป้องกันการก่อการร้ายที่จะเกิดขึ้นได้ รวมทั้งการจัดให้มีศาลพิเศษรับผิดชอบดูแลคดีเกี่ยวกับการก่อการร้าย ซึ่งเป็นศาลเฉพาะที่ทำหน้าที่พิจารณาคดีเกี่ยวกับการก่อการร้าย ไม่ว่าจะเป็นการก่อการร้ายภายในประเทศและการก่อการร้ายระหว่างประเทศ ซึ่งควรมีการตราพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความคดีก่อการร้ายเพื่อใช้ในการดำเนินคดีก่อการร้ายแยกต่างหากจากคดีอาญาทั่วไป ซึ่งเป็นไปตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UNSCR) ที่ 2178 (2014) โดยเรียกร้องให้รัฐสมาชิกทั้งหมดรับรองว่า บุคคลต่าง ๆ ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการก่อการร้าย เช่น การเดินทางไปเข้าร่วมต่อสู้การสนับสนุนด้าน การเงิน การฝึกอบรม จะถูกดำเนินคดีทางอาญา

ตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ตามกฎหมาย ภายในประเทศที่กำหนดขึ้นเพื่อเอาผิดกับการกระทำความผิดทางอาญาดังกล่าว

2.2.3.2 การบูรณาการด้านกฎหมายที่อยู่ในอำนาจของหน่วยต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้อง เชื่อมโยง และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติร่วมหรือการบังคับใช้กฎหมายตามฐานความผิดต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง อาทิ การบูรณาการด้านกฎหมายระหว่างสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) ที่มีอำนาจในการตรวจสอบความเคลื่อนไหวและเส้นทางการเงิน รวมทั้งการยึดอายัดทรัพย์สินต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (Ministry of Digital Economy and Society: DE) ที่มีอำนาจในการตรวจสอบและระงับการเผยแพร่ข้อมูลทางออนไลน์ หรือการนำข้อมูลเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (สตม.) ที่มีอำนาจในการควบคุมและอนุญาตให้คนต่างด้าวเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร และมีอำนาจในการอนุญาตให้คนต่างด้าวพักอาศัยในไทย และกระทรวงแรงงาน (รง.) โดยกรมการจัดหางาน ที่มีอำนาจในการออกใบอนุญาตทำงานให้กับคนต่างด้าว ซึ่งหากนำอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานดังกล่าวมาบูรณาการร่วมกันเพื่อใช้ในการป้องกันการก่อการร้ายให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด รวมทั้งหน่วยข่าวกรองและหน่วยบังคับใช้กฎหมายควรมีการทบทวนการปฏิบัติร่วมกันเพื่อให้ทุกฝ่ายสามารถบูรณาการการทำงานได้จริง โดยอาจกำหนดเป็นนโยบายให้มีการฝึกซ้อมตามวงรอบที่เหมาะสม รวมทั้งควรมีการแลกเปลี่ยนความเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการทำงานร่วมกันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2.3.3 รัฐบาลควรพิจารณาปรับโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของกลไกการแก้ไขสถานการณ์ก่อการร้าย ให้สามารถรับมือกับการก่อการร้ายยุคใหม่และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันมากขึ้น โดยสร้างการบริหารจัดการการรับมือกับภัยคุกคามด้านการก่อการร้ายอย่างเป็นระบบ โดยอาจยังไม่จำเป็นต้องมีหน่วยงานเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายเป็นการเฉพาะ ดังเช่นในหลายประเทศที่เผชิญเหตุก่อการร้าย แต่ต้องสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อระบุนักกิจกรรมที่ซุ่มซ่อน แก้ไขช่องว่างในการปฏิบัติ และมุ่งเน้นการปฏิบัติหน้าที่ภายใต้กรอบของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของตน นอกจากนี้ รัฐบาลควรพิจารณาปรับโครงสร้างและอำนาจหน้าที่คณะกรรมการนโยบายและอำนวยการแก้ไขปัญหการก่อการร้ายสากล (นอก.) คณะอนุกรรมการอำนวยการแก้ไขปัญหการก่อการร้าย (อกรส.) และศูนย์ต่อต้านการก่อการร้าย (ศตค.) ให้สามารถรับมือกับการก่อการร้ายยุคใหม่และสอดคล้องกับสถานการณ์จริงมากขึ้น เนื่องจากหลังเหตุการณ์ 9/11 กลุ่มก่อการร้ายปรับเปลี่ยนยุทธวิธี จากเดิมที่เป็นการก่อเหตุปล้นยึดเครื่องบินและสถานที่สำคัญ การจี้จับตัวประกัน การยื่นข้อเสนอเรียกร้องผลประโยชน์ทางการเมืองด้วยการใช้ความรุนแรง เป็นการใช้จ่ายงานอิสระมากขึ้น อาทิ กลุ่มปฏิบัติการขนาดเล็ก (Small cell) ผู้ก่อเหตุโดยลำพัง (Lone wolf) ผู้ก่อการร้ายที่เกิดจากภายในประเทศ (Homegrown Terrorist) ซึ่งไม่ได้มีวัตถุประสงค์ในการก่อเหตุจากอุดมการณ์ทางศาสนาเพียงด้านเดียว แต่ยังเกิดจากความเกลียดชัง

เชื้อชาติและความไม่พอใจสังคมหรือต้องการตอบโต้สังคม นอกจากนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเผชิญเหตุ ควรมีการจัดทำแผนเผชิญเหตุที่เท่าทันต่อรูปแบบการก่อการร้ายในปัจจุบัน รวมทั้งจัดเตรียมทรัพยากรให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ โดยมีการซักซ้อมการปฏิบัติเป็นประจำ เพื่อให้การแก้ไขสถานการณ์ก่อการร้ายเป็นไปได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนลดความสูญเสียได้

2.2.3.4 การให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามแนวทางการป้องกันและการสร้างภูมิคุ้มกันในการรับมือภัยก่อการร้าย (Prevention) โดยหน่วยงานด้านความมั่นคง เฉพาะอย่างยิ่งฝ่ายปฏิบัติการต่อต้านก่อการร้ายหรือหน่วยตอบโต้ ควรพิจารณาปรับปรุงวิธีการฝึกอบรมให้มีความทันสมัยและเท่าทันรูปแบบการก่อเหตุในปัจจุบัน อาทิ เน้นการป้องกันและสกัดกั้นการก่อเหตุที่เกิดขึ้นจากผู้ก่อเหตุโดยลำพัง (Lone wolf หรือ Lone actor) ที่ได้รับการกล่อมเกลาแนวคิดรุนแรงผ่านอินเทอร์เน็ตไม่เคยก่อเหตุที่ใดมาก่อน แต่พร้อมจะลงมือเมื่อถูกกระตุ้นจากปัจจัยภายนอก ซึ่งเป็นเรื่องยากที่หน่วยข่าวกรองและหน่วยความมั่นคงจะมีประวัติบุคคลหรือรายละเอียด ดังนั้น การเสริมสร้างศักยภาพด้านเทคโนโลยีของหน่วยข่าวกรองในการตรวจสอบ ติดตาม และเฝ้าระวังการเผยแพร่ข้อมูลที่สนับสนุนการก่อการร้ายทางออนไลน์ รวมทั้งการสืบสวนเส้นทางการเงินของสินทรัพย์ดิจิทัล และการสืบสวนการเผยแพร่แนวคิดรุนแรงผ่านช่องทางออนไลน์ จะเป็นส่วนสำคัญในการตรวจพบ (Detect) ความเคลื่อนไหวที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายและสามารถป้องกันได้อย่างทันท่วงที นอกจากนั้น การวางแผนและมาตรการต่อต้านการก่อการร้ายในอนาคตควรคำนึงถึงความเปลี่ยนแปลงของอุดมการณ์และโครงสร้างของกลุ่มก่อการร้าย ซึ่งจากการเกิดขึ้นของผู้ก่อการร้ายที่เกิดจากภายในประเทศ (Homegrown terrorism) ซึ่งไม่ได้มีวัตถุประสงค์ของการก่อการร้ายเพียงเรื่องอุดมการณ์ทางศาสนาเพียงด้านเดียว แต่ยังเกิดจากความไม่พอใจสังคมหรือต้องการตอบโต้สังคม

นอกจากนั้น ควรจัดให้มีการดำเนินโครงการลดแนวคิดรุนแรงสุดโต่ง (Counter Violation Extremist/CVE) ซึ่งแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรงเป็นประเด็นที่มีความละเอียดอ่อนและแตกต่างจากการรับมือกับการก่อการร้ายโดยทั่วไป หน่วยงานที่กำหนดนโยบายความมั่นคง จึงจำเป็นจะต้องริเริ่มทำความเข้าใจประเด็นดังกล่าว โดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีโอกาสรับรู้ และร่วมกันหาทางแก้ไข โดยไม่จำกัดขอบเขตในมิติด้านความมั่นคงเท่านั้น แต่รวมถึงมิติด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมอีกด้วย ตลอดจนร่วมสร้างกลไกหรือพัฒนาแนวทางเพื่อการป้องกันการแพร่ กระจายแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง ไม่เปิดโอกาสให้ใช้ความไม่พอใจหรือความไม่เป็นธรรม ใด ๆ มาเป็นเงื่อนไขในการใช้ความรุนแรง ไม่ว่าจะในรูปแบบใด โดยให้หน่วยงานทางสังคม และหน่วยงานด้านการศึกษา องค์กรที่มีใช้ภาครัฐ อาทิ เยาวชน ครอบครัว สตรีผู้นำทางศาสนา วัฒนธรรม การศึกษา รวมถึงภาคเอกชน องค์กรภาคประชาสังคม และผู้ให้บริการสื่อออนไลน์ เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการในลักษณะเครือข่าย (Network) ที่ดำเนินการเกื้อหนุน เชื่อมโยงกัน

โดยกลยุทธ์ในการใช้ความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ เช่น ภาคประชาสังคม สามารถสนับสนุนการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ และเสริมสร้างศักยภาพ (Empowerment) ของเด็กและเยาวชน การฝึก ทักษะการพูดในที่สาธารณะและการเข้าสังคมของเด็กเพื่อเปิดพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนได้แสดงออก กลุ่มสตรี โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับผลกระทบ จากความขัดแย้งจะเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่บุตร ตลอดจนเยาวชนที่มีความเสี่ยงในการรับแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง สถาบันศาสนา สามารถเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับความคิด ความเชื่อ ลัทธิศาสนาต่าง ๆ โดยเฉพาะการถ่ายทอดเรื่องเล่า เชิงบวก ซึ่งจะเป็นการเผยแพร่เรื่องเล่าตอบโต้ (counter-narrative) ที่สำคัญในการต่อต้านแนวคิด สุดโต่งที่นิยมความรุนแรงที่มีปัจจัยผลักดันในมิติศาสนา รวมทั้งสื่อปัจจุบันมีการใช้สื่อในรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น โดยสนับสนุนให้สื่อปรับบทบาทให้เข้ากับกระแสสังคม โดยเน้นการพิสูจน์ข้อเท็จจริง (Fact-finding) และเป็นทางเลือกสำหรับการหาข้อมูล เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลอย่างถูกต้องและรอบด้านยิ่งขึ้น

2.2.3.5 การส่งเสริมและผลักดันการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความตระหนักรู้ของสังคมเกี่ยวกับภัยคุกคามจากการก่อการร้าย โดยปรับช่องทางการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ให้ทันสมัยและอยู่ในความนิยมของสังคม อาทิ Twitter Instagram Facebook Line Website เพื่อสร้างความตระหนักรู้แก่ประชาชนให้รู้จักภัยก่อการร้าย เน้นการขอความร่วมมือให้สังเกตพฤติกรรมบุคคลต้องสงสัยและสิ่งผิดปกติ ชี้ช่องทางการแจ้งข้อมูลดังกล่าวแก่เจ้าหน้าที่ และแจ้งเตือนภัยคุกคามแก่ประชาชน โดยควรเสริมสร้างการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนให้ครอบคลุมทั้งในเชิงพื้นที่ โดยเน้นให้ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงที่จะเป็นเป้าหมายของการก่อการร้าย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสถานที่เปิดที่มีการระวางป้องกันต่ำ (Soft Target) เช่น โรงแรม ศูนย์การค้า ระบบขนส่งมวลชน เป็นต้น รวมทั้งการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนเชิงกลุ่มอาชีพ ที่มีโอกาสติดต่อหรือสัมผัสกับชาวต่างชาติ เช่น ผู้ประกอบการที่พัก อพาร์ทเมนท์ มัสยิด ผู้ประกอบการรถเช่า ผู้ค้าสารเคมี เป็นต้น นอกจากนี้ควรเข้าถึงประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายให้มากขึ้น เฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเยาวชน ที่อาจตกเป็นเป้าหมายการกล่อมเกลานวนคิดรุนแรงของกลุ่มก่อการร้ายและกลุ่มหัวรุนแรง ตลอดจนควรเสริมสร้างความเข้าใจและย้ำถึงความจำเป็นของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเป็นหูเป็นตา แจ้งเหตุผิดปกติหรือบริหารตนเองได้อย่างปลอดภัยเมื่อเกิดเหตุโดยอาจมีการส่งเสริมความตระหนักรู้ว่าภัยคุกคามด้านการก่อการร้ายเป็นเรื่องใกล้ตัวแก่ทุกภาคส่วนเช่น ชุมชน ภาคการศึกษา ภาคเอกชน เป็นต้น

2.2.4 ปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินการตามข้อเสนอ พร้อมระบุแนวทางบริหารจัดการที่เป็นรูปธรรม

การดำเนินการตามข้อเสนอดังที่กล่าวมาแล้วนั้น พบว่ามีปัจจัยเสี่ยงทั้งในด้านนโยบาย (Policy Risk) และความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ (Operation Risk) สำหรับการดำเนินระบบงานข่าวกรอง เฉพาะอย่างยิ่งการมุ่งการเพิ่มประสิทธิภาพงานข่าวกรองเพื่อป้องกันภัยคุกคามการก่อการร้ายรูปแบบ

ใหม่ไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้นั้น มีความเป็นไปได้ที่จะเผชิญกับปัจจัยเสี่ยงในการนำข้อเสนอและแผนงานต่างๆ ข้างต้นไปสู่การปฏิบัติ โดยสามารถแจกแจงวิเคราะห์ได้ตามตารางต่อไปนี้ ตารางที่ 1 แสดงปัจจัยความเสี่ยงด้านนโยบาย (Policy Risk) ซึ่งอาจมีผลต่อความสำเร็จและแนวทางการบริหารจัดการ

ลำดับที่	ปัจจัยที่อาจมีผลต่อความสำเร็จ	แนวทางการบริหารจัดการ
1	- ประเด็นการผลักดันให้ไทยมีกฎหมายต่อต้านการก่อการร้าย โดยเฉพาะเพื่อป้องกันการก่อเหตุที่อาจถูกคัดค้านจากประชาชนและสังคม	- ปรับขอบเขตอำนาจของกฎหมายให้เพียงพอกับการพิสูจน์ทราบความเคลื่อนไหวที่อาจเป็นภัยคุกคาม โดยต้องระมัดระวังข้อกฎหมายที่อาจละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือสิทธิส่วนบุคคลอย่างรุนแรง เช่น อำนาจตรวจค้น จับกุม ซึ่งอาจมีความกังวลว่าจะถูกนำไปใช้ในทางการเมือง - สร้างความเข้าใจให้กับทุกภาคส่วนถึงความจำเป็นที่ต้องมีกฎหมายต่อต้านการก่อการร้าย เพื่อที่จะสามารถป้องกันความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้น ให้ตระหนักรู้เรื่องการป้องกันความสูญเสียดีกว่าให้เกิดความสูญเสียก่อนแล้วค่อยมาหาวิธีป้องกัน
2	- ประเด็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้อง เชื่อมโยง เพื่อป้องกันการก่อการร้าย	- สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจวัตถุประสงค์ และความจำเป็นของการบูรณาการการทำงาน โดยใช้อำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน เพื่อป้องกันและยับยั้งความพยายามก่อเหตุก่อการร้าย - การจัดตั้งคณะทำงานที่ประกอบด้วยหน่วยงานต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันการก่อการร้าย เช่น สตม. ปปง. กระทรวงแรงงานฯ กระทรวง DE ร่วมกับหน่วยข่าวกรอง เช่น สชช. ตร.ส. โดยมีหน่วยงานกลาง เช่น สมช. เป็นศูนย์กลาง และเชื่อมโยงกับระดับนโยบาย

ตารางที่ 2 แสดงปัจจัยความเสี่ยงความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operation Risk) ซึ่งอาจมีผลต่อความสำเร็จและแนวทางการบริหารจัดการ

ลำดับที่	ปัจจัยที่อาจมีผลต่อความสำเร็จ	แนวทางการบริหารจัดการ
1	- การดำเนินการในเชิงป้องกัน (Prevention) ในการป้องกันการก่อการร้ายรูปแบบใหม่ ซึ่งต้องใช้ความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน	- การดำเนินการสืบสวนเพื่อป้องกันการก่อการร้ายรูปแบบใหม่ ต้องใช้เทคโนโลยี และเครื่องมือเทคนิคสมัยใหม่ ที่มีราคาสูงและมีพัฒนาการที่รวดเร็ว จึงต้องมีการวางแผนการจัดหาเทคโนโลยีที่เหมาะสม และคุ้มค่า รวมทั้ง ควรดำเนินการในลักษณะของการแบ่งปันการใช้งาน (Share Asset) เพื่อความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณ - การดำเนินการด้าน CVE (Counter Violent and Extremist) จำเป็นต้องมีการวางแผนอย่างรอบคอบ และเป็นแผนระยะยาว เนื่องจากจะมีหน่วยงานอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานด้านสังคม การพัฒนา และการศึกษา ซึ่งต้องระบุแผนงานที่ชัดเจน และมีการดำเนินการที่สอดคล้องกันไปในแนวทางเดียวกัน
2	- ประเด็นความร่วมมือกับหน่วยงานภาคเอกชนและบริษัทต่างชาติ และความตระหนักรู้ของสังคม	- หน่วยงานความมั่นคงควรหาช่องทางในการขอความร่วมมือกับบริษัทต่างชาติที่ให้บริการสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อออกมาตรการป้องกันมิให้ผู้ประสงค์ร้ายต่อความมั่นคงของชาติ หรือเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการก่อการร้าย รวมทั้งสร้างความร่วมมือและความไว้วางใจในการตรวจสอบและสืบสวนข้อมูลบนเครือข่ายในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของชาติให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงเร่งแก้ไขปัญหาคความไม่รัดกุมในการรับจดทะเบียน การใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์เคลื่อนที่โดยเร็ว

ลำดับที่	ปัจจัยที่อาจมีผลต่อความสำเร็จ	แนวทางการบริหารจัดการ
		<p>- การสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับภัยก่อการร้าย และแนวทางในการป้องกัน ให้กับภาคประชาชน โดยมุ่งเป้าหมายในกลุ่มที่มีโอกาสติดต่อกับชาวต่างชาติ เช่น ผู้ประกอบการที่พัก ขนส่ง ในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ที่อาจเป็นพื้นที่แหล่งพักพิงของผู้ก่อการร้าย โดยใช้ความระมัดระวังในการสร้างความตระหนักรู้โดยไม่ให้เกิดความตื่นตระหนก</p>

2.3 ภาวะผู้นำเพื่อการขับเคลื่อนข้อเสนอ

คุณลักษณะที่สำคัญที่จะสนับสนุนการขับเคลื่อนข้อเสนอเชิงนโยบายสู่การปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย

1. ความรู้และความสามารถ ในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ รู้อย่างถ่องแท้ และรู้รอบด้าน ทำให้สามารถวางแผนยุทธศาสตร์ กำหนดนโยบาย ให้เกิดความชัดเจน สามารถเข้าใจในยุทธวิธีและสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2. ผู้นำยังต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล โดยสามารถผสมผสานหลักการในการปฏิบัติการรวบรวมข่าวสารทางลับ เข้ากับการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อสนับสนุนการสืบสวน โดยต้องสามารถให้คำแนะนำในการวางแผนทางสืบสวนในกรณีต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. การพัฒนาภาวะผู้นำควบคู่ไปกับการทำงานเป็นทีม รับฟังและเข้าใจเหตุผลและคำวิจารณ์ของผู้อื่น รวมทั้งผู้นำยังต้องมีความสามารถในการจูงใจ ทำให้เห็นคล้อยตาม และเกิดความกระตือรือร้นในการดำเนินตามนโยบาย โดยใช้วิธีการต่างๆ เช่น ให้มีส่วนร่วมในทีม มีส่วนร่วมในความสำเร็จที่สำคัญ ตลอดจนสามารถมอบหมายผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติตามแนวทางที่แนะนำ เพื่อให้การดำเนินงานสามารถบรรลุตามนโยบายและแผนงานดังกล่าวได้
4. การสื่อสารอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ โดยใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสม เพื่อสร้างความเข้าใจในวัตถุประสงค์และเป้าหมายของงานที่มอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไปดำเนินการได้ตามความต้องการ การติดต่อสื่อสารภายในองค์กรก็เป็นสิ่งสำคัญโดยเฉพาะการที่จะสื่อสารในเรื่องของ นโยบาย และยุทธศาสตร์ ไปสู่ผู้ปฏิบัติให้มีความเข้าใจและมีความรู้ไปในทิศทางเดียวกัน ประสิทธิภาพของการขับเคลื่อนนโยบายก็จะเพิ่มมากขึ้นและเป็นการช่วยลดปัญหาต่างๆ ได้เป็นอย่างดี
5. มีความกล้าการตัดสินใจ ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งในการที่จะกำหนดนโยบาย กล้าคิดกล้าทำและกล้าที่จะรับผิดชอบต่อผลที่จะเกิดขึ้น รวมถึงความยืดหยุ่นในการปรับตัวและปรับ

แผนการดำเนินงานตามเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมภายนอก จะทำให้เกิดความคล่องตัวในการขับเคลื่อนนโยบายและช่วยในการลดขั้นตอนการปฏิบัติตามนโยบาย

6. ภาวะผู้นำด้านคุณธรรม ในการดำเนินนโยบาย โปร่งใส ตรวจสอบได้ การดำเนินนโยบายทุกขั้นตอนควรอยู่บนพื้นฐานของการมีจริยธรรม ความดี และสำนึกถึงผลประโยชน์ของประชาชนและส่วนรวม มากกว่าผลประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง จะทำให้นโยบายขับเคลื่อนไปอย่างมั่นคงและยั่งยืนไม่มีอุปสรรคมากมายและสามารถแก้ไขได้ง่ายเพราะทุกฝ่ายมักจะเห็นดีด้วยกับนโยบายที่ดีและสร้างสรรค์

คุณสมบัติความเป็นผู้นำหรือมีภาวะผู้นำตามองค์ประกอบดังกล่าวข้างต้น มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะส่งผลให้ผู้บริหารสามารถขับเคลื่อนและกำกับงานด้านข่าวกรองและต่อต้านข่าวกรองในประเทศ ไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาและยกระดับงานข่าวกรอง การพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงกระตุ้นให้มุ่งนำไปสู่การพัฒนานวัตกรรมใหม่เพื่อการเป็นองค์กรข่าวกรองที่ทันสมัยและยั่งยืน

3. แผนพัฒนาตนเอง

(ข้อมูลส่วนบุคคลไม่เผยแพร่)

บรรณานุกรม

วารสาร บทความ

ลัฐกา เนตรทัศน์. “ภาพรวมการก่อการร้ายปี ค.ศ. 2021 ท่ามกลางยุคแห่งเทคโนโลยี และวิกฤตการระบาดของไวรัสโควิด – 19”. บทความวิชาการ วารสาร Law of ASEAN, 31 มีนาคม 2565.

วรางคณา ก่อเกียรติพิทักษ์, นภ เทพวัลย์. “แนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง ภาค 2: แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแพร่กระจาย แนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง”. วารสารมุมมองความมั่นคง ฉบับที่ 6 ประจำเดือนกุมภาพันธ์- พฤษภาคม 2564.

วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย เอกสารวิจัย

กฤษฎา อักษรวงศ์. “การเพิ่มประสิทธิภาพงานข่าวกรองเพื่อแก้ปัญหการก่อการร้ายของไทย”. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2562.

กันท์ สติดยุทธการ. พ.อ. “แนวทางการต่อต้านการก่อการร้ายในยุคทศวรรษที่ 21”. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2563.

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

เทคโนโลยีป้องกันประเทศ. สถาบัน. “การใช้เทคโนโลยี ICT เพื่อการตรวจหาและป้องกันการก่อการร้าย”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.dti.or.th/download/terrorism2.pdf>, 2566.

Infoquest. “กลุ่มกบฏฮูตียิงโดรน-ซีปนาวุธ โจมตีแหล่งอุตสาหกรรม”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.infoquest.co.th/2021/69781>, 2564.

Intsharing. “การก่อการร้ายในยุคดิจิทัลจะใช้เทคโนโลยีช่วยในการก่อเหตุมากขึ้น”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://intsharing.co/archives/4152>, 2566.

Mgronline. “รู้จัก telegram แอปพลิเคชันแชตสุดลับที่กลุ่ม IS นิยม”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.mgronline.com/cyberbiz/detail/9580000128918>, 2558.

National-Strategy. “National Strategy for Countering Domestic Terrorism”. (Online). available:[National-Strategy-for-Countering-Domestic-Terrorism.pdf](https://www.nationalstrategy.gov/available/National-Strategy-for-Countering-Domestic-Terrorism.pdf), 2023.

Reliefweb. “Global Terrorism Index 2023”. (Online). available: https://reliefweb.int/attachments/a62d4dc4-c69b-49ee-8ef5-50d98205e70d/GTI-2023-web_110522-1.pdf, 2023

Cyber security and Cyber terrorism, Fairleigh Dickson University. (Online). available: <https://online.fdu.edu/program-resources/cybersecurity-and-cyber-terrorism/>, 2023.

The National Intelligence Council (2021) Global Trends 2040: A More Contested World, (Online). available: <https://www.dni.gov/index.php/gt2040-media-and-downloads>

Theguardian. "Ali Harbi Ali: An academic high-flyer who fell in to extremism". (Online) (Online). available: <https://www.theguardian.com/uk-news/>, 2002.

Whitehouse. "National Strategy for Countering Terrorism". (Online). available: <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2021/06/National-Strategy-for-Countering-Domestic-Terrorism.pdf>, 2023.

ประวัติผู้เขียนผลงานรายบุคคล

- ชื่อ : นายกิติภณ รื่นสัมฤทธิ์
- วัน เดือน ปีเกิด : 26 มกราคม 2511
- การศึกษา : มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
: ปริญญาตรี รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
: ปริญญาโท สังคมศาสตร์ (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ประวัติการทำงานโดยย่อ : หัวหน้าชุดปฏิบัติการต่อต้านก่อการร้าย กอง 14
สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
: เลขานุการ รองผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ
: อัครราชทูตที่ปรึกษา สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง
- ตำแหน่งปัจจุบัน : ผู้อำนวยการสำนัก 6 สำนักข่าวกรองแห่งชาติ